

REVISTA PRESEI
14 noiembrie 2018

ADEVĂRUL: Ecaterina a IV-a. Cum a convins-o Liviu Dragnea pe Ecaterina Andronescu să se întoarcă la Educație. Ofertă de nerefuzat/ Sebastian Zachmann

Ecaterina Andronescu e la un pas de a prelua pentru a patra oară Ministerul Educației, după experiențele din guvernele Năstase, Boc și Ponta. Ca să accepte funcția, Liviu Dragnea i-a promis un loc eligibil la alegerile europarlamentare. În plus, e posibil să o instaleze și în fruntea organizației București, susțin surse politice pentru Adevărul. De ce a făcut Dragnea aceste concesii?

Liderul PSD Liviu Dragnea a insistat timp de o lună ca Ecaterina Andronescu să accepte funcția de ministru al Educației, susțin surse politice pentru „Adevărul”. Insistența lui Dragnea pare inexplicabilă, în contextul în care Ecaterina Andronescu i-a cerut demisia din fruntea partidului după violențele de la protestul diasporei. Deși conduce cu mână de fier partidul, războiul cu Ecaterina Andronescu i-a adus lui Dragnea mai multe critici de la liderii cu vechime în PSD, în condițiile în care „Abramburica”, cu o istorie de peste 20 de ani în partid, este extrem de respectată în teritoriu. Astfel, Dragnea a ales să facă un compromis care îi va aduce liniște. În plus, tabăra puciștilor, care i-a cerut demisia lui Dragnea, nu va mai putea susține că șeful PSD își numește doar apropiații în Guvern. Întrebat cum a ajuns să o reevalueze pe Andronescu, Dragnea a răspuns: „Eu nu fac reevaluări. Doamna prim-ministru a venit cu propunerea”. Surse politice susțin că lucrurile au stat fix invers: Dragnea i-a trimis propunerea Vioricăi Dăncilă, iar premierul a acceptat fără să aibă vreo opinie.

Dacă mă uit în istoria PSD, cred că Guvernul Dăncilă e cel mai slab. Ecaterina Andronescu, august 2018

Ca să o convingă, Liviu Dragnea i-a făcut Ecaterinei Andronescu o ofertă de nerefuzat: i-a promis postul de ministru al Educației, dar și un loc eligibil pe lista PSD pentru alegerile europarlamentare, susțin surse politice pentru „Adevărul”. În plus, e posibil ca Andronescu să fie instalată și în fruntea organizației București, condusă în acest moment de Gabriela Firea, aflată la cuțite cu Liviu Dragnea. Întrebată cum explică faptul că Andronescu a acceptat să fie ministru după ce l-a criticat pe șeful PSD, primarul general Gabriela Firea a răspuns: „Poate aceasta este soluția: să fim la un moment dat critici și apoi să nu mai fim”. Firea s-a lovit de ironia politicii. În iarnă, la formarea Guvernului Dăncilă, Gabriela Firea a susținut-o pe Ecaterina Andronescu pentru Ministerul Educației, însă Dragnea l-a preferat pe Valentin Popa din Suceava, filială care a fost atunci de partea lui Dragnea în războiul cu Mihai Tudose.

„Răzgândica” Prin decizia de a accepta funcția de ministru al Educației, Ecaterina Andronescu s-a pus singură într-o situație hilară. În luna august, senatoarea social-democrată spunea, la Adevărul Live, că Executivul Dăncilă este „cel mai slab guvern din istoria PSD”. Între timp, cea poreclită „Abramburica” s-a răzgândit: e la un pas de a fi membru în cel mai slab Guvern. Potrivit unor surse din anturajul senatoarei PSD, Ecaterina Andronescu țintește chiar și mai sus. „Speră să fie candidat la alegerile prezidențiale din partea PSD, în cazul în care Dragnea nu va intra în cursă, iar Tăriceanu va merge separat”, susțin sursele citate.

Iohannis dă semne de respingere Președintele Klaus Iohannis se mai gândește dacă o acceptă sau nu pe Ecaterina Andronescu în Guvern. „Eu am fost recent la un eveniment foarte frumos la Politehnică. Neîntrebată, doamna Andronescu mi-a spus că ea în niciun caz nu va merge la minister, că lucrurile nu merg bine și așa mai departe. Aflu acum cu surprindere că este propusă. Va dura un pic până mă lămuresc dacă este dorința domniei sale să meargă sau e numai dorința partidului sau dacă se face o remaniere cu bucata”, a spus șeful statului. Potrivit legii, Iohannis poate refuza o singură dată o propunere de ministru venită de la premier.

„Blestemul sistemului de educație“

Fostul președinte Traian Băsescu a desființat întoarcerea Ecaterinei Andronescu în fruntea Educației din România. „Ecaterina Andronescu, blestemul sistemului de educație românesc, revine în Guvern. Doi oameni au distrus sistemul de învățământ în România, ministrul țărănist Andrei Marga și socialistă Ecaterina Andronescu, prezervând locurile de muncă a mii de suplinitori și dascăli incompetenți și alungând inginerii din sistemul de învățământ profesional. Azi vedem efectele. Nu mai avem forță de muncă satisfăcătoare calificată“, a scris Traian Băsescu pe Facebook. După ce a fost extrem de critică la adresa lui Dragnea, incoruptibila Ecaterina Andronescu a sfârșit prin a-i linge ghetetele stăpânului pentru un vremelnic post de ministru. Traian Băsescu, fost președinte

ADEVĂRUL: Ce a făcut Ecaterina Andronescu pentru învățământul românesc în mandatele anterioare de șef al Educației/ Florinela Iosip

Ecaterina Andronescu este un om al politicului, dar și al sistemului educațional de mai bine de 20 de ani, iar acum va fi pentru a patra oară ministru al Educației. Din toți anii de activitate, cea mai criticată măsură a ei a rămas desființarea școlilor de meserii în 2009. La acea dată, spunea că toți elevii vor avea șansa să intre la facultate. În schimb, viitorul avea să arate alt rezultat: 20% din tineri nu lucrează și nici nu studiază.

Decan, Rector, Președintele Consiliului Național al Rectorilor, senator PSD, președinte al Comisiei de Învățământ din Senat, secretar de stat în Ministerul Educației și chiar șefa acestui portofoliu - acestea au fost printre cele mai importante funcții pe care le-a ocupat Ecaterina Andronescu în spațiul politic și educațional. Așadar, într-un rol sau altul, mereu a făcut parte din sistem.

Acesta este și motivul pentru care mulți o contestă - pentru că ar fi dovedit de nenumărate ori că nu este capabilă -, dar și pentru care alții, în special colegii de partid, o apreciază - ar avea experiență.

Desființarea școlilor de arte și meserii

În iarna anului 2009, presa scria cum Guvernul și, implicit Ecaterina Andronescu, a hotărât peste noapte desființarea școlilor de artă și meserii fără nicio explicație plauzibilă. Culmea este că chiar aceasta le înființase în anul 2002-2003.

„Într-o adevărată coaliție a tăcerii, MEC a introdus în ședința de Guvern din 8 februarie, hotărârea privind cifra de școlarizare pentru anul școlar și universitar viitor. Conform acesteia, s-au alocat 221.000 de locuri pentru învățământul liceal cu cele trei profiluri ale sale: teoretic, vocațional și profesional și tehnic. Până acum, erau alocate locuri și SAM-urilor. Doamna ministru Andronescu a hotărât, însă, că nu ne mai trebuie SAM-uri și a transformat locurile dedicate acestui tip de învățământ în locuri pentru liceele profesionale și tehnice“, scria Gândul în 2009.

Pe lângă justificarea pe care a dat-o acum nouă ani pentru adoptarea acelei măsuri - că avem cel mai mic procent de absolvenți de studii superioare din UE - Ecaterina Andronescu a revenit cu un al motiv câțiva ani mai târziu. Ironic este că fix ce ar fi vrut să combată, adică șomajul în rândul tinerilor, nu s-a întâmplat. Ba din contră.

„În 2009 când m-am întors și când am făcut analiza școlilor de arte și meserii am constatat că între 95 și 97% din absolvenții acestor școli mergeau și finalizau liceul pe ruta progresivă. Asta înseamnă cu un an de școlarizare în plus. Și atunci, pe bună dreptate, mi-a pus întrebarea: De ce fac acești elevi, de ce se duc pe această rută ca să finalizeze liceul? Și răspunsul este unul singur, foarte simplu. Școala de arte și meserii nu le era utilă. Cu certificatul de absolvire de acolo nu-și găseau un loc de muncă, declara Ecaterina Andronescu în 2012.

2017: Aproximativ 40% dintre elevii care au intrat anul trecut în clasa a XII-a nu au luat BAC-ul. Aproximativ 40% dintre elevi sunt analfabeți-funcțional. Aproximativ 20% dintre tinerii cu vârste între 18-24 ani nu studiază și nici nu lucrează.

A vrut intrarea la facultate fără BAC

În septembrie 2011, senatorul Ecaterina Andronescu depunea în Parlament un proiect de lege prin care ar fi urmat să se acorde dreptul tuturor absolvenților de liceu, ce nu au obținut nota de trecere la toate probele de la BAC, dar au înregistrat o medie de minimum 7, să se înscrie la facultate. Astfel, până la Bacalaureatul de anul viitor, elevii ar fi urmat să beneficieze de un an pregătitor, iar după elevii în cauză ar fi susținut din nou examenul. În caz de reușită, ar fi putut avea echivalate creditele de studiu trecând direct în anul II.

„S-a înțeles greșit. Ea nu îi transformă pe acești absolvenți în studenți. Le oferă șanse să se integreze într-o formă de pregătire pentru că e ușor să derapeze înspre etnobotanice”, explica Ecaterina Andronescu câteva luni mai târziu, potrivit stirileprotv.

A modificat gradul de dificultate la BAC

Tot Ecaterina Andronescu a modificat gradul de dificultate al subiectelor de la Bacalaureatul din 2013. Concret, subiectele au fost diferențiate, iar liceele tehnologice – cu cele mai slabe rezultate la BAC au primit subiecte mai ușoare decât ale celorlalte specializări la examenele de Română, Matematică, Fizică și Chimie. Modificarea a dus la o rată de promovare la BAC record, după introducerea în 2011 a camerelor de supraveghere. Diferențierea subiectelor de BAC pentru liceele tehnologice a fost anunțată abia când olimpicii au dat primul examen, scrie edupedu.ro.

A eliminat incompatibilitatea dintre statutul de rector și cel de parlamentar

Tot Ecaterina Andronescu este cea care a eliminat incompatibilitatea dintre statutul de rector și cel de parlamentar. Concret, printr-o ordonanță de urgență promovată de Andronescu în ultimele zile ale mandatului din 2012, au fost eliminate din Legea Educației incompatibilitățile care priveau rectorii-parlamentari.

A mai fost ministru în Guvernul Ponta în perioada iulie 2012 – decembrie 2012, în Guvernul Boc în perioada decembrie 2008 – octombrie 2009 și în Guvernul Năstase în perioada decembrie 2000 – 19 iunie 2003.

CV-ul Ecaterinei Andronescu

Ecaterina Andronescu s-a născut la 7 aprilie 1948, în localitatea Malovăț, județul Mehedinți. Este absolventă a Facultății de Chimie Industrială, Institutul Politehnic din București (1972); doctor în Știința și Ingineria Materialelor Oxidice (1982). A urmat stagii de specializare în străinătate: Universitatea "Claude Bernard", Lyon, Franța (1994, 1995); Universitatea din Londra și Darlington, Marea Britanie (1995, 1997); Universitatea din Sevilla, Spania (1998), potrivit cv-ului postat pe site-ul cdep.ro. Asistent universitar (1972-1983), lector (1983-1990), conferențiar (1990-1994), profesor universitar (1994-prezent) la Universitatea Politehnică din București; prodecan (1989-1992) și decan (1992-2004) al Facultății de Chimie Industrială din cadrul Universității Politehnice din București. Din 1996, este coordonator de doctorat în domeniul Inginerie Chimică. A avut două mandate de rector al Universității Politehnice din București (2004-2008, 2008-2012) și două mandate în calitate de președinte al Consiliului Național al Rectorilor (2004-2008, 2008-2012). Este președinte al Senatului Universității Politehnice din București (din 2012), potrivit cv-ului postat pe site-ul Facultății de Chimie Aplicată și Știința Materialelor din cadrul Universității Politehnice din București, www.chimie.upb.ro. Membru PDSR (1996-2001); vicepreședinte al Organizației PDSR a Municipiului București (din 1997); membru în Consiliul Național al PDSR (din 1997) și membru al Biroului Executiv Central al PDSR (din 1997), iar din 16 iunie 2001, membru al Partidului Social Democrat (PSD). A fost vicepreședinte al Organizației PDSR a Municipiului București (din 1997). La 8 februarie 2012, a fost validată, în unanimitate, de membrii Comitetului Executiv Național al PSD, în funcția de președinte interimar al organizației de București. A fost aleasă, la 11 aprilie 2013, președinte al PSD București, conducând organizația până la 10 septembrie 2015. Ecaterina Andronescu a fost aleasă, la 20 aprilie 2013, la Congresul PSD, vicepreședinte al partidului pe locurile alocate Organizației de Femei, fiind realeasă în cadrul Congresului PSD din 18 octombrie 2015. A deținut această funcție până în martie 2018. Deputat PDSR de București, secretar în Comisia pentru învățământ, știință, tineret și sport (1996-2000). Realeasă deputat PDSR (PSD) de București, în 2000 și în 2004. În urma alegerilor uninominale din 30 noiembrie 2008, a fost aleasă senator de București. A făcut parte din Comisia pentru cultură, artă și mijloace de informare în masă din Senat (până în mai 2010) și a fost vicepreședinte al Comisiei pentru învățământ, știință, tineret și sport din Senat (din oct. 2009). La alegerile parlamentare din 9 decembrie 2012, a obținut un nou mandat de senator. A fost președinte al Comisiei pentru învățământ, știință, tineret și sport din Senat. La alegerile parlamentare din 11 decembrie 2016, a obținut al treilea mandat de senator PSD, iar din septembrie 2017 este președinte al Comisiei speciale comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru celebrarea Centenarului Marii Uniri și a Războiului pentru întregirea Neamului. A fost secretar de stat în Ministerul Învățământului (1995-1996); ministru al Educației și Cercetării (din 28 dec. 2000-19 iun. 2003) în Guvernul Năstase. Din 22 decembrie 2008 și până la 1 octombrie 2009, Ecaterina Andronescu a deținut funcția de ministru al Educației, Cercetării și Inovării, în Guvernul Boc. A deținut, în perioada 2 iulie 2012 - 21 decembrie

2012, portofoliul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului în Guvernul Ponta I. La 25 mai 2014, Ecaterina Andronescu a fost aleasă pentru un mandat de europarlamentar pentru legislatura 2014-2019, pe listele Alianței electorale PSD+UNPR+PC, însă a renunțat la acest mandat la 29 mai 2014, în favoarea lui Victor Negrescu. A publicat cărți, cursuri universitare, îndrumare de laborator și peste 300 de lucrări de specialitate, a participat la congrese științifice, în țară și în străinătate. Este autoarea unui brevet de invenție. Este membru fondator al Societății Române de Ceramică, al Societății Române de Chimie și al Societății Române de Inginerie Chimică; membru al Societății Europene de Ceramică și al Academiei Oamenilor de Știință. A fost decorată cu Steaua României în grad de Cavaler (2002). Este membru corespondent al Academiei Tehnice Baia Mare (2003).

PUTEREA: Ecaterina Andronescu îi RĂSPUNDE lui Iohannis: "Nu ALERG după funcții" / E.Ș.

Ecaterina Andronescu i-a răspuns președintelui Klaus Iohannis după ce aceasta a întreat de ce este acum propunerea PSD pentru Ministerul Educației după ce în urmă cu puțin timp critica vehement Guvernul numindu-l unul extrem de slab și chiar i-a spus la un alt eveniment că nu vrea să fie ministru.

"Eu cred că dacă președintele așteaptă o lămurire de la mine trebuie să îi spun personal. Nu alerg după funcții. El mă cunoaște de mult timp, poate chiar vrea să afle de ce am acceptat. Sunt un om care sunt stăpână pe deciziile mele. Eu cred că domnul președinte, fiind profesor, vrea ca sistemul de educație să meargă cât mai bine.", a spus Ecaterina Andronescu, marți seara, la România TV.

Președintele Klaus Iohannis a afirmat, marți, că va accepta numirea lui George Ciamba la Ministerul Afacerilor Europene, dar va mai aștepta cu propunerea Ecaterinei Andronescu pentru Ministerul Educației pentru a se lămuri privind schimbarea acesteia de atitudine privind șefia PSD.

"Cealaltă propunere, doamna Andronescu a fost o surpriză. Aici va dura mult mai mult, să spun și de ce. Am fost recent la un eveniment la Politehnică. Neîntrebată, doamna Andronescu mi-a spus că nu va merge la minister, că lucrurile nu merg bine. Așa că voi aștepta să mă lămuresc dacă doamna vrea la minister sau vrea doar partidul", a declarat Klaus Iohannis.

PUTEREA: Băsescu o ATACĂ pe Ecaterina Andronescu: "BLESTEMUL sistemul educațional românesc" / E.Ș

Fostul președinte Traian Băsescu o atacă dur pe social-democrata Ecaterina Andronescu, propusă pentru Ministerul Educației, considerând că aceasta, alături de Andrei Marga, au distrus sistemul de învățământ din România.

"Ecaterina Andronescu, blestemul sistemului de educație românesc revine în guvern.

Doi oameni au distrus sistemul de învățământ în România, ministrul țărănist Andrei Marga și socialistă Ecaterina Andronescu, prezervând locurile de muncă a mii de suplinitori și dascăli incompetenți și alungând inginerii din sistemul de învățământ profesional. Azi vedem efectele. Nu mai avem forță de muncă satisfăcătoare calificată. Cei doi, prin deciziile lor, au urmărit de fapt să avem cât mai mulți absolvenți de licee teoretice pentru ai împinge către învățământul superior cu plată, în universități de stat sau private.

Politici ticăloase, care au ridicat analfabetismul funcțional al tinerilor absolvenți la nivelul cel mai ridicat din Europa, decizii a căror cost îl plătește România, azi, când aducem forță de muncă acceptabil calificată în alimentație publică, construcții, șantiere navale, service-uri auto, etc., din țări asiatice.

Spre gloria definitivă a învățământului românesc, Ecaterina Andronescu a fost renominalizată pentru funcția de ministru la Ministerul Educației Naționale în condițiile în care a făcut pulbere în calitate de parlamentar în Comisia de Învățământ, chiar Legea 1/20011, Legea Educației Naționale .

Oricum, după ce a fost extrem de critică la adresa lui Dragnea, incoruptibila Ecaterina Andronescu a sfârșit prin a-i linge ghetetele stăpânului pentru un vremelnice post de ministru. Sper că profesorul Iohannis o va trimite înapoi la partid pe Ecaterina Andronescu" scrie Băsescu pe Facebook.

CURRENTUL: Dovada că Ecaterina Andronescu este de vânzare! / Dorina Lascăr

Ecaterina Andronescu a fost cumpărată cu funcția de ministru al Educației, Daddy devenind brusc minunat în ochii Abramburicăi după ce, pe 14 august, Ecaterina Andronescu, fost ministru al educației și fost lider al PSD București, în acel moment marginalizată în partid, i-a cerut liderului PSD,

Liviu Dragnea, să facă un pas în spate și să se retragă din fruntea Partidului Social Democrat, "pentru binele României și pentru binele PSD-ului".

Pe 31 august, când apăruseră primele informații despre faptul că Dragnea i-ar fi propus postul de ministru, Ecaterina Andronescu a declarat indignată pentru G4Media.ro: "Nu am primit această propunere. Cum v-ați putea închipui după scrisoarea pe care am trimis-o? 110% sau cât vreți dvs peste 100% nu se va întâmpla să mi se propună funcția de ministru al Educației. Eu nu sunt de vânzare", a declarat atunci Andronescu pentru G4Media.ro. Ei, iată că de fapt Andronescu este de vânzare. De vânzare a fost și în urmă cu zece ani când a luat mită în dosarul Microsoft. Scăpată prin prescripție, Andronescu nu a cerut continuarea procesului penal pentru a se stabili că e nevinovată așa cum susținea înșăcrimată pe la televiziuni. Ba, mai mult, zilele trecute a izbucnit în lacrimi de teamă că DNA îi va redeschide dosarul de corupție.

DC NEWS: Andronescu, replică dată lui Iohannis: „Trebuie să lămuiesc”/ Cătălina Burghilea

Declarația președintelui Klaus Iohannis, făcută marți, potrivit căreia, în opinia sa, Guvernul face o remaniere "cu țârâita", iar analiza propunerii Ecaterinei Andronescu pentru portofoliul Educației va dura "un pic mai mult", a determinat-o pe Ecaterina Andronescu să aibă un punct de vedere.

„Dacă președintele așteaptă lămurire de la mine, trebuie să lămuiesc cu președintele. Trebuie să-i spun domniei sale de ce am acceptat. Mă cunoaște multă lume, cred eu, că destul de bine și de mulți ani. Nu alerg după funcții sau asemenea lucruri", a declarat Andronescu la România tv, în emisiunea Andreei Crețulescu.

Întrebată dacă a acceptat din dorința partidului, Andronescu a răspuns: „Sunt un om stăpân pe deciziile mele și am fost stăpână în permanență. Eu cred că domnul președinte, fiind profesor de meserie, vrea că sistemul să meargă cât se poate de bine. Vine o perioadă cu o mare responsabilitate, de aceea e nevoie de un guvern bun".

CONTRIBUTORS.RO: Nici puciștii nu mai sunt ce-au fost – episodul Ecaterina Andronescu

August 2018:

„Nu am primit această propunere. Cum v-ați putea închipui după scrisoarea pe care am trimis-o? 110% sau cât vreți dvs peste 100% nu se va întâmpla să mi se propună funcția de ministru al Educației. Eu nu sunt de vânzare” – Ecaterina Andronescu pentru G4Media.

Noiembrie 2018:

Ecaterina Andronescu a fost votată în unanimitate de conducerea PSD pentru un al patrulea mandat de ministru al Educației, ultimul fiind în 2012.

Pe principiul „dacă nu curge, picură” Ecaterina Andronescu e în cărți pentru un nou mandat de ministru al Educației, după ratarea intrării în Academia Română. Despre ce cadou era dispusă dna Andronescu să facă academicienilor pentru a-i rezerva un loc călduț alături de d-ilor v-am spus acum un an; asta pe lângă cel ocupat deja la Academia Oamenilor de Știință din România, alături de Ion Iliescu și alții.

La fel cum ne-am întregat ce-l recomandă pe dl Șerban Valeca pentru funcția de ministru al Cercetării, când i se vehicula numele pentru un nou mandat, ne întregăm și în cazul dnei Andronescu în prezent. La Cercetare nu ne-a fost dat să-l avem pe dl Valeca, primind în schimb un adept al călătoriiilor în timp. Cu riscul de a sări din lac în puț și de această dată, îi oferim dlui președinte câteva motive să refuze nominalizarea:

Prin OUG 92 din 18 decembrie 2012 dna Andronescu a luat la țintă Legea Educației Naționale (LEN) și a decis, printre altele, că:

- i) maxim 8 studenți doctoranzi pentru un profesor este o cifră restrictivă, profesorii din universitățile românești putând lesne conduce 15-20, sau cât decide Senatul Universității, evident încasând câteva sute de lei lunar pentru fiecare dintre ei, pe lângă salariul de bază – vezi art. 167 modificat din LEN;
- ii) rectorii universităților pot avea concomitent și funcții de conducere într-un partid politic – vezi art. 215 abrogat din LEN;
- iii) proiectele de cercetare postdoctorală pot fi implementate și în cadrul universității care a acordat titlul de doctor, de parcă spațiul academic românesc nu este deja consangvinizat până în punctul apariției mutațiilor letale;

iv) Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS) nu făcea treabă bună (probabil că nu acredita universitățile „de curte”), astfel încât modul de alegere a conducerii acesteia a fost ras din temelii.

Profesional, dna Andronescu este departe de a excela. De fapt să fim mai preciși: până în 2011, când avea 63 de ani, fiind trecută de vârsta de pensionare, dna Andronescu era departe de a excela științific. Din acel moment însă, cercetarea d-ei a luat un avânt de nedescris, publicând un număr impresionant de articole în mai multe domenii diferite și contribuind la ridicarea cercetării românești pe înalte culmi de progres și civilizație. Pentru cititorii noștri mai tineri, puteți căuta ultima sintagmă pe Google pentru a înțelege mai mult.

În 2011 d-ei a inclus informații eronate (ca să nu zicem altcumva) în propunerea proiectului de cercetare depus în cadrul unei competiții naționale. Vezi poziția 806 din lista de aici, unde este detaliat motivul pentru care aplicația i-a fost respinsă: „Articolul declarat in platforma de depunere on-line la pozitia 1, nu se regaseste in Web of Science. Scorul relativ de influenta cumulat pe toate articolele considerate eligibile nu este cel putin egal cu 2 (RIS = 0,93201). Directorul de proiect nu este autor principal (conform definitiilor din Pachetul de informatii) al articolului declarat in platforma de depunere on-line la pozitia 3.”

Mai pe românește asta înseamnă că Prof. univ. Dr. Ecaterina Andronescu nu era în 2011 nici măcar la nivelul unui cercetător postdoctorand. Ca fapt divers vă spunem că atât cei doi „mici” cât și „ancul” erau eligibili să aplice în cadrul acelei competiții, unul din noi fiind chiar ocupat cu terminarea doctoratului pe vremea când dna Prof. univ. Dr. nu avea un minim de vizibilitate internațională în domeniul său. Acest lucru este dovedit și de faptul că numărul total de citări pe care le acumulasese până în anul 2010, inclusiv, este de 67! Să recapitulăm. În totii anii de activitate până a trecut de vârsta de pensionare a acumulat 67 de citări.

Îi apreciem totuși tenacitatea, pentru că în anii care au urmat, cu toate că a ocupat diferite funcții în stat, printre care și cea de ministru al Educației, a publicat cât nu publicase în toți anii precedenți. Oare să fie vorba de niște așa zise suveici de publicare în care a fost inclusă? Vă lăsăm pe voi să decideți analizând graficele de mai jos. Am comparat-o, folosind indicele Hirsch pe ultimii 15 ani, pe dna Andronescu cu Prof. univ. Dr. Marius Andruh, ambii activând în același domeniu.

Remarcăm o inflexiune a graficului în cazul dnei Andronescu în 2011, până când valorile erau apropiate de 0, urmate de o explozie și ulterior o plafonare, cu tendință negativă în prezent. Coincidență să fie oare acel punct?

Dar ce ziceți de multitudinea de domenii în care activează dna Ecaterina Andronescu, de la chimie și știința materialelor, la știința mediului, neuroștiințe și culminând cu arte și umanioare? Prolifică, nu? Dle Prof Andruh, dar se poate așa ceva? Doar 2-3 domenii principale? Cum reușiți să atingeți Hirsch-ul acela de 40 și ceva doar cu atât?

Nu mai intrăm și în subiectul acuzațiilor de plagiat la adresa dnei Andronescu, detaliate pe www.integru.org, pentru că deja ne-am lungit suficient cu vorba.

Domnilor guvernanți, hai serios, mai căutați un pic pe la naftalină sau pepiniera de cadre. Sau aveți ceva carte a recordurilor de partid în care se bat candidații pentru cât mai multe mandate de ministru avute?

CLICK: Andronescu, propusă ministrul Educației

Andronescu, propusă ministrul Educației
BUCUREȘTI. Ecaterina Andronescu, una dintre contestatările președintelui PSD, Liviu Dragnea, a fost propusă ieri, de PSD, ministrul Educației. Conducerea partidului a decis totodată ca George Ciamba să îl înlocuiască pe Victor Negrescu ca ministru delegat al Afacerilor Europene. Acesta din urmă și-a dat demisia în urma unei dispute cu ministrul Finanțelor, Eugen Teodorovici.

ROMÂNIA LIBERĂ: Ecaterina Andronescu, propusă a patra oară la Educație

Ecaterina Andronescu, propusă a patra oară la Educație

Ecaterina Andronescu a fost nominalizată, ieri, în unanimitate, de Biroul Permanent Național al PSD pentru funcția de ministru al Educației. Propunerea va fi trimisă președintelui Klaus Iohannis, care poate respinge o singură dată o nominalizare pentru un portofoliu, potrivit unei decizii a Curții Constituționale.

Ecaterina Andronescu spunea, în urmă cu trei luni, că Executivul Dăncilă este cel mai slab din istoria PSD. Ieri, Ecaterina Andronescu

a acceptat oferta lui Liviu Dragnea și va fi ministru al Educației chiar în Guvernul Dăncilă.

Chiar dacă Ecaterina Andronescu a părăsit tabăra adversarilor lui Liviu Dragnea, ea a beneficiat și de sprijinul acestora. „Eu nu pot să-mi schimb părerea față de cineva doar pentru că la un talk show a făcut anumite afirmații. Poate aceasta este soluția, nu? Să fim la un moment dat critici și apoi să nu mai fim critici. Am votat propunerea doamnei prim-ministru ca

doamna profesor Ecaterina Andronescu să devină ministru al Educației, o felicit, o voi susține și cred că este foarte important să dăm un mesaj în întreaga țară că avem un profesionist în fruntea Ministerului Educației”, a explicat Gabriela Firea votul favorabil.

Ecaterina Andronescu a mai deținut portofoliul Educației de trei ori. Andronescu a fost secretar de stat în Ministerul Învățământului (1995-1996); ministru al Educației și Cercetării (din 28 dec. 2000-19 iun. 2003)

în Guvernul Năstase. Din 22 decembrie 2008 și până la 1 octombrie 2009, Ecaterina Andronescu a deținut funcția de ministru al Educației, Cercetării și Inovării, în Guvernul Boc. A deținut, în perioada 2 iulie 2012 - 21 decembrie 2012, portofoliul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului în Guvernul Ponta I.

Șef nou la Afaceri Europene

Totodată, secretarul de stat în MAE George Ciamba

ba a fost desemnat, în locul lui Victor Negrescu, pentru portofoliul de ministru delegat al Afacerilor europene. La acest vot, au existat două abțineri, cea a lui Victor Negrescu și a Gabrielei Firea. „Pentru înlocuitorul domnului Negrescu am luat cuvântul și am spus că nu înțeleg motivele - și cred că avem acest drept ca membri ai BPN - pentru care domnul Negrescu și-a dat demisia. Nu cred că a fost o demisie întâmplătoare sau la supărare. Domnul Negrescu a explicat că i s-au luat anumite

atribuții care erau și prin lege și prin cutumă, dat fiind portofoliul pe care îl coordona, și nu i s-a părut colegial. A fost o discuție calmă, aceasta a fost explicația, că i s-au luat atribuții care i se cuveneau și legal și ca și cutumă, care vizează partea financiară și încă un aspect. Am votat <<abținere>> la cea de-a doua propunere, în sensul aprecierii activității domnului Negrescu, nu a desconsiderării domnului secretar de stat George Ciamba”, a explicat Gabriela Firea. ■

Răzbunarea lui Dragnea: Andronescu, la Educație!

Când nimeni nu se mai aștepta, Ecaterina Andronescu revine acolo unde și-a dorit întotdeauna să stea, în fotoliul de ministru al Educației. După ce a bălăcărit Guvernul Dăncilă, pe care nu s-a ferit să-l catalogheze ca fiind „cel mai slab din istoria PSD”, „Cati” primește șansa să demonstreze ce poate.

La dat din gură, tot românul se pricepe, mai greu cu munca. Rămasă pe dinafara calculelor politice după alegerile din 2016, Androneasca n-a digerat prea bine „pensionarea” ce i s-a propus, iar de ceva vreme a urcat în tabăra puciștilor, lovind conducerea PSD cu toată convingerea, doar „e la modă”.

„Având în vedere că se împlinesc 45 de zile de interimat pentru Ministerul Educației Naționale, am venit astăzi cu propunerea pentru acest minister în per-



soana doamnei Ecaterina Andronescu. Pentru Ministerul Afacerilor Europene am propus ca ministru delegat pe George Ciamba. Am venit cu aceste propuneri pentru că cred cu tărie că avem nevoie de oameni cu experiență, cu expertiză, sunt două portofolii importante și acest lucru ne face să avem în vedere oameni care pot aduce plusvaloare”. Scurtă și la obiect, declarația premierului Viorica Dăncilă îi

ridică mînea la fileu Ecaterinei Andronescu, obligată acum să participe activ la reformarea sistemului de învățămînt. Ecaterina Andronescu a fost pentru prima dată ministru al Educației și Cercetării între 2000 și 2003, în Guvernul Năstase. Ulterior, a mai ocupat această funcție în două rânduri: între 2008 și 2009 (Guvernul Boc) și în perioada iulie - decembrie 2012 (Guvernul Ponta). ■ **(Nicholas Cezar)**

Doamnă, să știți că școala e altfel acum, nu mai e ca pe vremea noastră. Eu zic să-i mai dați o șansă, poate că de data asta se lipește ceva. Oricum, cică limbile străine se învață abia după 50 de ani, când se maturizează creierul.



Elevii de liceu sînt probabil foarte nedumeriți: de ce, dintre toate poemele lui Bacovia, tocmai Plumb a ajuns ministru al Educației?

Cele mai importante știri despre Ministerul Educației

■ Fostul ministru Valentin Popa a stîrnit furia UDMR cu inițiativa „Limba și Literatura Română să fie predată de profesori cu studii superioare de specialitate în școlile minorităților”. Practic, din momentul ăsta, sînteți oficial fraieri dacă îi mai urîți pe unguri: o asemenea ură pe educație arată clar că și ei sînt români de-ai noștri.

■ În timp ce educația românească merge tot în jos, miniștrii Educației dreg situația strigînd cu entuziasm și hotărîre: „Tot înainte!”.

■ În caz că vă întrebați care este, de fapt, miza în Educație: să scoată absolvenți analfabeți, dar nu îndeajuns de analfabeți încît să nu poată vota cum trebuie.

■ Problemă de fizică de gimnaziu: „Dacă un profesor pornește din Sibiu cu șase case și ajunge președinte, iar un inginer pornește din Teleorman și ajunge proprietar de piramidă în Alexandria, în

cît timp se vor întîlni pe banca acuzaților?” Răspuns: în ciuda veritabilelor progrese înregistrate de educația românească, tot n-am reușit să facem fizica să trateze problemele cu ere geologice.

■ Scandalul manualelor: după o lectură sumară a manualelor scoase de Editura Didactică și Pedagogică, mai multe asociații de protecția animalelor au somat Ministerul Educației să nu distribuie asemenea cărți prin grădini zoologice pentru că dobitoacele au drepturi, spre deosebire de elevii români.

■ Expresia „Cînd aud de cultură îmi vine să pun mîna pe pistol” e o infamie. Expresia „Cînd aud de reformele din Educație îmi vine să pun mîna pe par” va ajunge probabil singura formă de protest a unor absolvenți care au toate șansele să ajungă să se exprime strict gestual după 12 ani de învățămînt mioritic.

Dan Dărie

EVENIMENTUL ZILEI: Temele pentru acasă, motiv de scandal între părinți, elevi și profesori. Brambureala fără sfârșit din învățămîntul românesc/ Cristian Tănase

Un ordin de ministru din 2016 stabilește că timpul de lucru pentru efectuarea temelor pentru acasă nu trebuie să fi e mai mare de două ore. Trecînd peste absurdul acestei reglementări – nimeni nu poate să cuantifi ce cu exactitate timpul petrecut de cei mici la lecții, acasă – părinții se plîng tot mai

mult că odoarele lor sunt „sufocate” de teme și că își iroiesc copilăria învățând. Desigur, există și o tabără „adversă”, conservatoare, de școală veche, care nu poate să conceapă o renovare a sistemului sau, cel puțin, o ajustare care să-l alinieze la standardele europene, în ideea că „învățatul n-a omorât pe nimeni”. Pe de altă parte, psihologii fac o corelație cât se poate de logică între sănătatea psihică a poporului român și problemele de personalitate prin care am trecut, cu toții, din cauza sistemului învechit de învățământ.

Că elevilor nu le plac temele pentru acasă, e un lucru știut. Iulian Cristache, președintele Federației Naționale a Asociațiilor de Părinți din România spune însă că volumul mare de teme nu face altceva decât să îi îndepărteze pe copiii de școală. „Personal, sunt pentru temele de acasă. Totuși, nu trebuie să abuzăm de ele. Tema trebuie să fie un lucru complementar la ceea ce s-a făcut la școală. Nu trebuie să pui copilul să descopere acasă rezolvarea-minune. Repetându-se acest lucru, practic îl îndepărtezi de școală. Ar trebui ca profesorii să discute între ei în cancelarie, pentru a nu face abuz de teme”, declară pentru EVZ Iulian Cristache.

Pe grabă, în pauze

Unul dintre păcatele sistemului de învățământ din România ar fi programul de după-amiază al elevilor. Cei care intră la cursuri la ora 13.00 ajung acasă la ora 20.00, caz în care temele ar trebui făcute a doua zi. Andrei, un elev din Constanța, aplică o metodă ce se perpetuează de generații: „Îmi fac majoritatea temelor la școală, în pauze sau în orele care nu prezintă interes sau pe care profesorii nu le fac atractive. Așa pot avea și timp liber pentru mine”.

Alex, un elev din Focșani, face cam același lucru ca și Andrei. „Ne bucurăm că avem unii profesori permisivi și putem să ne rezolvăm temele în clasă, în timpul orei care nu prezintă un mare interes. Doleanța lor este aceea ca măcar doi-trei elevi să fie atenți și să-și noteze lecția. Și facem acest lucru prin rotație. Nu aș putea să îmi imaginez cum ar arăta timpul meu liber dacă nu am avea această posibilitate”, a mărturisit acesta.

Programul „Școală după școală” poate fi o soluție

Președintele Federației Naționale a Asociațiilor de Părinți din România este de părere că programul „Școală după școală” este o metodă prin care elevul ar fi ajutat să înțeleagă mai bine, iar în momentul în care ar veni acasă, nu ar trebui să mai facă absolut nimic decât să socializeze, să citească o carte sau orice altă activitate extra-școlară.

„Acesta este rolul adevărat al afterschool-ului, dar, din păcate, copiii sunt înscriși în aceste programe doar ca să aibă parte de supravegherea profesorilor. Nu știu de ce există refuzul din partea unor directori pentru a implementa acest program. Ar trebui să înțeleagă că succesul învățământului ar trebui să se bazeze pe acest program”. Iulian Cristache insistă: „Din păcate, există o ruptură între profesori și părinți, iar unii părinți evită să aibă un dialog cu profesorii, ca să nu îi deranjeze și ca profesorul să nu se răzbune pe copil”.

Păcatul capital al educației: subfinanțarea acesteia

„Tot învățământul este calculat în jurul unei cifre contabile, pe cifra alocată în învățământului. Se aruncă în bătaie de joc o cifră, prin care noi trebuie să ne descurcăm. Din păcate, educația este centrată pe sumele alocate de Ministerul de Finanțe. Acesta este adevărul. În acest moment putem spune că sistemul educațional este la pământ și datorită subfinanțării”, conchide președintele Federației Naționale a Asociațiilor de Părinți din România.

La anumite discipline se mai exagerează

„Un elev nu are foarte multe teme, dar există și exagerări. Sunt colegi care dau teme multe la o anumită disciplină, iar astfel elevii se aglomerează. Eu predau Limba română, dar mă consult și cu colega care predă Matematică să văd câte teme a dat la o clasă, pentru a reglementa eu volumul de teme. Nu știm exact cu ce se confruntă decât atunci când suntem diriginți și ni se plâng copiii. M-am întâlnit cu situații în care elevii îmi spuneau că au foarte multe teme și nu au avut timp să învețe și să nu îi ascult. Este un subiect delicat. La anumite discipline se mai exagerează, dar nu este o anumită regulă, încercăm să respectăm anumite reglementări”, ne-a declarat Alexandra Sprânceanu, diriginte Colegiul Comercial Carol I Constanța.

„De aceea de duci la școală, să înveți”

Lidia Angelescu, director al Liceului Teoretic „Traian” din București, pune dreptatea în balanță: „Eu nu am auzit că elevii s-ar plânge că au prea multe teme, dar tot ar trebui o dezbatere între profesori și elevi. Profesorii sunt destul de flexibili și sensibili la modul de comportament și la reacțiile copiilor.

Profesorii trebuie să dea teme în funcție de capacitatea elevilor, celor care pot mai mult să primească pe măsură, cei care nu se descurcă să primească teme mai ușoare. Profesorii caută soluții de mobilizare și se adaptează în funcție de colectivul fiecărei clase. Când eram eu elev, aveam multe teme pentru acasă, dar nu m-am dus vreodată la școală cu tema nefăcută. Știai că de aceea de duci la școală, să înveți. Nu aveai alternative.”

„Ne trimitem copiii la școală pentru a dobândi educație”

„Dacă vorbim punctual de Colegiul pe care îl conduc, nu am avut plângeri din partea părinților cu privire la teme pentru acasă. Acest lucru înseamnă o pondere adecvată a sarcinilor pentru acasă, astfel încât ele să fie relevante și să producă eficiență în cadrul sistemului de educație, în urma informațiilor dobândite acasă. Temele pentru acasă țin de reglajul din partea specialiștilor în educație. Fiecare profesor știe să își dozeze nivelul și volumul temelor, astfel încât să vină complementar. Există cadre didactice care dau teme diferențiate, în funcție de nivelul elevilor. În experiența didactică de-a lungul timpului am învățat că prima cheie a succesului didactic este munca în echipă. Cel puțin la nivelul unității de învățământ pe care o conduc, funcționează. Profesorii se consultă între ei cu privire la volumul temelor pentru acasă. Acolo unde nivelul temelor de acasă devine împo vărător, intervine o problemă. Aceeași părinți care semnalează că volumul temelor pentru acasă este prea mare, sunt, de regulă și cei care evaluează o școală sau un profesor, prin prisma volumului de informații și de teme pe care îl primesc elevii. Am auzit adesea spunând că o școală este bună pentru că se primesc teme pentru acasă, că se face carte. Până la urmă, de ce ne trimitem copiii la școală ? Ne trimitem copiii la școală pentru a dobândi educație, pentru a avea un om așa cum îl cere societatea... Sau ne trimitem copiii la școală să ne plângem într-una? Procesul de educație se realizează prin recompensă, dar se realizează într-o anumită măsură și prin constrângere. Competența în cadrul elevului se formează în timp, chiar dacă pe moment poate apărea inutilitatea unei teme”, ne-a spus Alina Băraian, director Colegiul Național „George Barițiu” din Cluj.

Copiii din Finlanda nu au teme pentru acasă

Copiii din Finlanda petrec cel mult 20 minute făcând teme. De ce? Pentru că „trebuie să aibă mai mult timp să fie copii, să fie tineri, să se bucure de viață”, spune fostul ministru al educației, Krista Kiurn. Profesorii finlandezi sunt, în unanimitate, de acord cu lipsa temelor: „Copiii pot face alte activități acasă: să citească, să facă sport, muzică sau să stea cu familia”. Cu alte cuvinte, orice activitate extrașcolară (în afara temelor) este o nouă experiență pentru copii, care îi ajută să se dezvolte psihic și emoțional.

Un elev finlandez în vârstă de 17 ani, Lukas Milancius, trage un semnal de alarmă asupra modului în care trebuie privit sistemul de învățământ: „Vreau să știu de ce alte țări nu adoptă acest sistem de educație. Aș fi fost într-o situație extrem de dificilă dacă aș fi fost obligat să fac foarte multe teme și să petrec mult timp la școală, căci nu aș mai fi avut timp să desfășor activitățile care îmi fac plăcere”.

Nu primesc note!

În sistemul de învățământ finlandez, în primii șase ani, elevii nu primesc note. Astfel, toți sunt colegi și nimeni nu intră într-o competiție cu cine ia note mai mari la școală. În clasă, accentul se pune mai degrabă pe creativitate, decât pe memorare. Copiii sunt încurajați să înțeleagă de ce e nevoie să învețe anumite lucruri și să utilizeze metode creative pentru a spori eficiența învățării. Un sistem educativ construit pe încredere și echitate, care încurajează cooperarea și descurajează concurența, care urmărește, în primul rând, starea de bine a elevilor, care asigură mâncare, asistență medicală și consiliere tuturor. Din păcate, doar în Finlanda.

Psiholog: Se poate ajunge la frustrare personală, stimă de sine scăzută

În momentul în care elevii nu mai au timp pentru ei, aceștia încep să dezvolte diferite atitudini deloc sănătoase, de la reticența față de participarea la cursuri, la frustrarea personală, oboseală, stres, stimă de sine scăzută, anxietate. Psihologul Claudia Soare a declarat pentru EVZ că „există o decalibrare între timpul pe care copiii îl investesc pentru școală – care este un singur aspect din viața lor - și timpul pe care îl investesc față de pasiunile lor, de relațiile cu prietenii, de timpul lor liber, iar acest lucru declanșează la nivel psihologic o frustrare personală, cum că întotdeauna prioritară va fi munca. Cumva nevoile personale trec pe plan secund, pentru că trebuie să se dedice școlii. Astfel, apare stima de sine scăzută. Iar odată obișnuit așa, îi va fi foarte greu să se redreseze când va fi adult. Este învățat că pentru a fi valoros trebuie să aibă performanță, iar atunci dezvoltă un comportament compulsiv de a munci până la epuizare”.

Psihologul atrage atenția că, neodihnidu-se, pot ajunge la oboseală cronică, la oboseală psihică și fizică – se afectează coloana vertebrală de la statul îndelung pe scaun, apar durerile de cap, stresul. Reticența față de școală se face simțită și crește tot mai mult sentimentul că pentru a-și satisface nevoile personale trebuie întâi să își facă temele. Astfel, copilul de azi va ajunge adult și va avea insuflat faptul că doar prin muncă viața lui este valoroasă. Din păcate, valoarea este asociată cu nota, iar acest lucru este unul foarte toxic.

Temele îi ajută la procesul de memorare

Atât părinții, cât și profesorii, ar trebui să înțeleagă că dincolo de ceea ce sistemul cere de la copii, au și ei nevoile lor, chiar dacă temele sunt importante pentru că îi ajută la procesul de memorare. Este important să respectăm omul de când este mic și să-i acordăm credit și libertate. Atât timp cât este încurajat să învețe și să-și asume responsabilitatea, să fie încurajat și să se exprime liber, să fie opțiunea lui în alegerea unui liceu sau a unei facultăți. Să fie încurajat și să greșească, căci nu este o tragedie să iei șapte la matematică, să își exprime nevoile. Copiii au și emoții, dorințe, vise, au și talente. Atât profesorii, cât și părinții au fost la rândul lor copii, și să nu uite că și ei aveau nevoile lor și poate nici lor nu le-a fost ușor când li se impuneau diferite lucruri.

Cum se folosesc părinții de abuzul emoțional

Ceea ce încearcă atât școala, cât și familia să facă, dar nu într-un mod tocmai sănătos, este să responsabilizeze copilul, viitorul adult. În momentul în care copiii nu mai au timp să se joace, să socializeze, relațiile interpersonale pică pe plan secund. Este foarte important și mesajul pe care îl transmit părinții: „Pai ce faci, ieși deja la joacă? Ai terminat temele?”, „Ce faci? Stai pe calculator? Temele când ți le faci?”, practic, copiii au voie să se simtă bine, să se relaxeze, să se bucure de timpul lor liber doar dacă și-au făcut tema. Un alt aspect foarte important este că părinții își pedepsesc copiii prin interzicerea diferitelor activități: nu au voie la calculator, la televizor, să iasă cu prietenii. „Părinții folosesc un abuz emoțional. Mesajul pe care îl primesc copiii este acela că nu merită să se bucure de timp liber și de alte activități atâta vreme cât ei nu vin cu note mari acasă. Ei sunt datori să vină cu o notă mare acasă, ca eu, părintele, să îi dau voie să aibă timp liber. Orice lucru făcut insuficient de bine, vine cu o pedeapsă la pachet. Copiii ar trebui să fie motivați și să nu fie comparați. Iar unii tineri, în căutarea libertății, din păcate își găsesc refugiul în droguri. Aceștia se gândesc că nu îi înțelege nimeni, simt presiune pusă pe ei, consideră că nu sunt suficienți de buni, iar astfel ei pleacă în căutarea unei modalități de a se simți bine cu ei înșiși”, spune psihologul Claudia Soare.

E ilegal să dai note pentru lecțiile făcute acasă

Președintele Consiliului Național al Elevilor, Petru Apostoiaia, vine cu precizări: „Noi, elevii, considerăm că nu trebuie să fim notați pentru temele de acasă, pentru că este ilegal. Acest lucru este reglementat în Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, unde se arată în ce mod se face evaluarea elevilor, iar notarea temelor nu este unul dintre acele moduri: chestionări orale, teste, lucrări scrise, experimente și activități practice, referate, proiecte, interviuri, portofolii, probe practice. Volumul de teme ar trebui să fie corelat cu celelalte obiecte, pentru că sunt cazuri în care elevii stau și câte 6-7 ore după școală să rezolve temele, ceea ce este inuman”.

Două cazuri concrete: materii inutile, teme la dirigenție și profi răzbunători

„Eu sunt la un liceu de arte și primesc teme la matematică. Nici măcar nu dau BAC-ul la mate. Stau și câte 2-3 ore să le rezolv. Mi se pare aberant. Ne-am plâns profesorilor și tot ce știu ei fac. Ar trebui să mă axez pe profilul meu. Să desenez. Am desene care îmi ocupă și 8-10 ore. Dacă mai adaug și cele 2-3 ore de mate, eu când mai dorm? M-aș bucura să adoptăm modelul finlandez. Aș avea timp pentru mine, pentru pasiunile mele – desenul și fotbalul. Ne bagă pe gât materii inutile” a declarat Flavius, un tânăr de la un liceu de arte. „Ziua mea se termină sau începe cu un chin. De exemplu, ieri am lucrat 5 ore numai la matematică. Nu înțeleg de ce avem teme la Religie, Dirigenție sau opționale. Din când în când ne mai dă teme și la muzică. Ne încarcă suplimentar cu teme și nu avem ce face. Dacă deschidem gura, se răzbună pe noi. Dacă aș avea timp liber mai mult, aș putea să mă ocup de dezvoltarea mea personală, aș învăța să fac bani. După 12 ani de școală ieșim niște dobitoci cu carte”, a declarat pentru EVZ, Ionuț, un elev de la un liceu din județul Vrancea.

REPUBLICA: Finlanda nu e nici țara fără materii, nici țara fără teme. Trei mituri urbane despre educația finlandeză/ Alexandra Anton

Ca absolventă de studii masterale în educație la Universitatea Turku din Finlanda m-am decis să clarific câteva dintre miturile legate de sistemul finlandez de învățământ.

Un inspector școlar român m-a întrebat odată dacă la centrul de inspirație finlandeză pe care l-am fondat la Ploiești copiii îmi spun „Doamna” sau „Alexandra”. I-am răspus că dintotdeauna copiii mi-au spus pe nume. El a conchis fără să mai aștepte lămuriri, „Da, clar e finlandez”. Mi-am dat seama atunci că, din păcate, nici măcar la nivel înalt nu e prea clar ce anume conferă valoare educației! Vorbim despre o formă de analfabetism instituțional, căci nici la nivel decizional educația nu este privită în profunzime, preferându-se superficialitatea.

Sunt numeroase miturile care întrețin o falsă impresie că Finlanda e un model de neatins și la care noi nici nu putem visa. Nimic mai fals, dar sigur, e mai simplu să te dai bătut înainte de a încerca, servind scuza „La noi nu se poate!”

Iată trei dintre cele mai comune mituri urbane ale educației finlandeze:

1. Finlanda are cei mai pregătiți profesori

Da, profesorii în Finlanda sunt mai riguros selectați, pregătiți teoretic, practic și pentru cercetare-acțiune, DAR 25% dintre ei sunt dintre cei cu note mici, 50% mediocri academic și doar 25% crème de la crème.

Bine, bine, atunci cum reușesc să obțină astfel de rezultate? Simplu: în primul rând că sunt învățați să colaboreze, căci degeaba ai doi profesori buni într-o școală dacă nu există colaborare și unitate, iar pentru pregătire academică ai cinci, chiar șase ani de studii universitare! Apoi, excelența și abilitățile pedagogice sunt două chestiuni diferite. Cum poate un profesor să priceapă de ce elevii lui nu sunt interesați de fizică dacă el a studiat printre studenți pasionați de subiect, el însuși neavând niciodată dificultăți? Desigur, îi va fi greu, dacă nu cumva imposibil să empatizeze cu aceștia.

Pe conceptul eronat că doar cei mai buni absolvenți merită să devină profesori s-au întemeiat programe precum Teach for All. Finlanda însă nu crede în soluții pe termen scurt, ci în profesionalizarea și pregătirea unui profesor nu pentru câteva săptămâni, ci pentru cinci ani. Da, un fel de medicină în învățământ. Dacă nu ne-am duce la un medic fără pregătire practică, de ce acceptăm ca universitățile să ofere atât de ușor diplome viitorilor profesori, fără câteva sute de ore practică pedagogică și fără (atenție) pregătire teoretică de actualitate în domenii precum evaluarea sau neuroștiințele? De multe ori, sintagma „teoria ca teoria, practica ne omoară”, se transformă în „teoria și practica ne omoară deopotrivă”. Avem nevoie de viziune pe termen lung și dacă aceasta lipsește fix la resursa umană, atunci ratăm cu brio esențialul!

Doar cu profesori pregătiți temeinic vom înțelege de ce nu oricine se pricepe la educație. Este important să ne dorim să avem încredere că nu suntem mai capabili decât profesorul de la școala copilului, medicul care ne operează și tenismenul care joacă la Roland Garros. Avem nevoie să accedem la a forma profesioniști adevărați pe termen lung în toate domeniile și asta începe cu școli mai bune pentru profesori și pentru copii.

Dacă vi se pare prea dură argumentația mea, vă invit să citiți un articol al expertului finlandez Pasi Sahlberg.

2. În Finlanda nu mai există materii

Ne plac atât de mult titlurile senzaționale din presă, încât am ajuns să nu ne mai întrebăm cum e posibil să aplice așa ceva... Totul a pornit de la un articol în The Independent, care a lansat ipoteza eliminării materiilor din școlile finlandeze - “Finland schools: Subjects scrapped and replaced with 'topics' as country reforms its education system”. Richard Garner, autorul articolului, probabil a vizitat școlile din Helsinki timp de o săptămână (din proprie experiență vă spun că după o săptămână ești mai mult năucit de diferențe decât capabil să digeri tot ce ai văzut), crezând că ipoteza lui s-a confirmat.

Fac o dezvăluire publică, după opt ani de vizite și chiar studii masterale în educație la Universitatea Turku eu tot simt uneori că-mi fuge pământul de sub picioare la cât de rapid se întâmplă lucrurile la ei, nici pomeneală să afirm că le știu sau le voi ști vreodată pe toate. Îmi amintesc că povesteam cu una dintre colegile mele de studii din Coreea de Sud și ne amuzam de imaturitatea cu care un compatriot de-al ei s-a grăbit să scrie o carte despre educația din Finlanda după, ați ghicit, vizita lui de o săptămână în Finlanda!

Ne întorcem la materii. Ca să explic întâi contextul, Finlanda are o altfel de metodă de schimbare a legii sau a curriculei. Spre deosebire de țări precum România, acolo întâi se testează, prin proiecte pilot și neapărat cu cercetare în spate, după care se legiferează. Ca să fie clar pentru toată lumea, e ca atunci când bucătarul testează rețeta, o îmbunătățește și abia apoi scrie cartea de bucate. Nu scrie nimeni nici măcar o carte de bucate fără să fi testat înainte. Așadar când vedem inițiative de schimbare a legii educației, ar fi indicat să vă gândim ce argumente stau la baza acestora, câte studii s-au realizat și ce fel de studii sunt acestea.

Ca să exemplific cum se face reformare din practică și nu din teorie, vă spun doar că în 2011-2012, Finlanda deja aplica învățarea prin proiect, poate nu la scară largă, dar cel puțin proiecte pilot existau deja – le-am văzut cu ochii mei. Cum adică învățare prin proiect? Simplu: la matematică clasa a VI-a aveau de calculat de cât lemn au nevoie pentru a construi o casuță pentru pasărea din specia X. Stați ușurel, că până la partea matematică trebuie să știi cât de mare e pasărea și câte ouă depune (noțiuni de biologie). După calcul elevii mergeau în atelier și realizau casuța. Când era gata, o luau acasă, o așezau în copac și țineau un jurnal zilnic timp de câteva săptămâni. Transdisciplinaritate, învățare practică și proiecte atractive. Dacă vă încearcă sentimentul de a vă dori să mergeți și voi la școală în Finlanda să luați parte la astfel de proiecte, vă înțeleg perfect.

Așadar schimbările legislative au venit doar să confirme că se poate, dar nu să-i forțeze pe profesori să-și schimbe metodele de a doua zi. Spun asta mai ales pentru că sunt unii pe la noi (nu zic cine, persoane importante) care se iluzionează că dacă și noi am schimba legea am avea învățământ mai bun. Sigur, n-avem o lege perfectă, nici curriculum, dar și dacă le-am avea, fără profesori bine pregătiți, liberi să testeze noi metodologii, fără cercetare-acțiune, fără școli doctorale serioase cu cercetări aduse la nivelul școlii, nu putem spera la altceva. Dacă tot veni vorba de lege, ce-ar fi totuși dacă am respecta-o pe cea existentă - un 6% din PIB la educație sau obligativitate la pachet cu gratuitate, rămân esențiale ca măcar să visăm la reformarea sistemului!

3. Finlandezii nu primesc teme, nici note și nu dau nici examene naționale

Oho, în această capcană am căzut și eu! În 2010 când am cunoscut primul finlandez din viața mea, prof. Jukka Kangaslahti care îmi este mentor și astăzi, mă șocase faptul că finlandezii n-au inspectorate școlare (am aflat apoi că își dovediseră inutilitatea, ceea ce ușor s-ar putea demonstra și la noi), dar să nu dai tu examene, note și teme, asta era de neconceput!

În privința temelor m-am lămurit rapid: există și au cu totul altă structură decât la noi - să ceri unui copil de 6-7 ani să-ți spună câte linguri de mâncare a mâncat (să fie atent la asta și să le adune nu-i tocmai o treabă simplă) sau să ceri unui copil de 9-10 ani să facă o temă cu bunicii, să discute, să scrie și să însoțească de fotografii istoria vieții lor, e nu doar util pentru copil pentru că se realizează un schimb intergenerațional prețios, dar copilul deprinde noțiunea timpului și aspecte de istorie trăită pe care nicio carte nu i le va explica. Deși poate părea o pierdere de timp sau, cum spunem noi românii, „prea ușor pentru copilul meu genial”, finlandezii nu cred că mult e și bine, așa că programa lor e mai relaxată, dar măcar o parcurg cu rigurozitate toți copiii, profesorul asigurându-se astfel că nimeni nu rămâne cu noțiuni fundamentale neclarificate. Deci atât programa, cât și flexibilitatea la teme îi ajută pe copii și pe profesori.

Cu notele povestea e și mai picantă! Notele se introduc treptat începând din clasa a V-a și nu mai târziu de clasa a VIII-a, nu la toate materiile odată și se acordă o singură notă pe semestru. Astfel, elevii sunt implicați întreg semestrul în proiecte, căci sunt evaluați permanent și nu trebuie să „împuște” note atunci când știi (fiindcă știi) că ar trebui să fie ascultați. Poate vă întrebați cum știi copiii, profesorii sau oficialii ce știi copiii dacă nu primesc note și nici examene nu susțin. Știi! Și știi mai bine decât ne iluzionăm noi că știm despre copiii noștri. În primul rând, orice profesor bine pregătit din orice țară a lumii își cunoaște elevii foarte bine, știe ce dificultăți au, știe prin ce provocări trec și știe cum îi poate ajuta. Nimic nu poate depăși în acuitate experiența de zi de zi a profesorului pregătit de la clasă. Și atunci, el este cel mai în măsură să aplice evaluarea formativă la clasa lui. Dar abia începe discuția, profesorii din Finlanda știi diferența dintre evaluarea sumativă (prin note, evaluarea învățării) și evaluare formativă (prin feedback, evaluarea pentru învățare), urmează obligatoriu cursuri universitare care îi pregătesc pentru a evalua corect și complet la clasă. E cel puțin ciudat că la universitățile de profil din România se pune mai mult accent pe conținutul predat, decât pe felul în care elevul este evaluat.

În ce privește testele standard, din afară Finlanda pare că-și evaluează elevii doar la finalul liceului, prin bacalaureat – Matriculation Examination. Nimic mai fals și mai periculos de crezut. E ca și cum un pilot de avion n-ar face decât să ridice avionul de la sol, să-i seteze direcția și peste câteva ore să se aștepte să fie deasupra aeroportului dorit. Cert e că dacă așa s-ar întâmpla lucrurile, toată artileria de ecrane, manete și indicatori din cabina pilotului ar fi inutilă, dar nu e. Evaluarea corectă se realizează continuu (pe tot parcursul zborului și în cazul educației pe tot parcursul educațional). Așadar a avea o rată de (in)succes la BAC de 50% n-ar trebui să fie o surpriză pentru nimeni, dacă și nu mai dacă evaluarea s-ar face corect pe parcursul anilor și desigur, dacă subiectele ar fi corelate cu ce s-a predat. În Finlanda există evaluări naționale, dar nu standardizate și nici aplicate întregii populații școlare, căci dacă vrei să afli cum „se simte” sistemul educațional nu-l trimiți la analize și îi iei tot sângele, ci ai nevoie doar de o mostră; nu-i faci publice rezultatele și nu ai niciun plan de intervenție (cum reușim noi să facem anual cu rezultatele tuturor examenelor naționale).

Iar conținutul testărilor standard sunt în sine un subiect. Dacă mai sus subliniam faptul că profesorii sunt insuficient pregătiți, suntem martori an de an la masacrarea examenelor naționale la fiecare nivel. După ce că măsurăm prea des, o facem și prost și oricum, intenția nu e să îmbunătățim procesul de predare-învățare.

Așadar Finlanda are și teme, și note, și teste naționale, dar cum le aplică, acolo e marea diferență! Ca să faceți singuri comparația, prezint doar patru subiecte la Bacalaureat oferite în România și Finlanda. Vă invit să reflectați asupra atractivității și relevanței subiectelor în viața de zi cu zi a tinerilor care susțin acest examen.

România, Proba la limba română, 2016: „Scrie un text de tip argumentativ de 150-300 de cuvinte despre rolul jocurilor pe dispozitive electronice (calculator, tabletă, telefon inteligent etc.) în viața tinerilor.”

Finlanda, Proba la limba finlandeză, 2014: „Unii politicieni, atleți sau alte celebrități au regretat și și-au cerut scuze în mod public pentru ceea ce au spus sau făcut. Dezbate sensul scuzelor și acceptarea lor ca gest social și personal.” SAU „Alege trei religii ale lumii și compară rolul sau utilizarea imaginilor sfinte în fiecare dintre ele.”

România, Proba la psihologie, 2016: „Concordanța sau discordanța dintre așteptările persoanei și împrejurările de viață pot determina efecte în plan subiectiv sub forma unor trăiri afective. Acestea pot deveni ele însele cauze ale conduitelor persoanei, transformându-se în motive care vor declanșa acțiuni specifice de reechilibrare.

Finlanda, Proba la psihologie, 2014: „Concepe un studiu pentru a afla cum influențează personalitatea comportamentul indivizilor pe Facebook sau alte mijloace de social media. Dezbate considerațiile etice ale acestui tip de studiu.”

Data viitoare când mai citiți știri despre educația finlandeză, despre educație în general sau pur și simplu știri, încercați să înțelegeți logica din spatele argumentelor și gândiți critic!

LIBERTATEA: Elevii surdomuți, puși să scrie despre 'foșnetul frunzelor'/Valentina Postelnicu

Situația școlii românești pare depășită și pentru elevii cu cerințe speciale. Este semnalul de alarmă tras de copiii surdomuți. Aceștia s-au plâns că au o programă școlară depășită, cu manuale vechi, care nu îi ajută, și că dau examene scrise în care li se cere să scrie eseuri despre 'foșnetul frunzelor'.

Acești copii devin victime ale unui sistem cinic, care nu ține cont de realitatea în care ei trăiesc.

Rezultatul dezinteresului autorităților se vede în statistici. Un singur elev surdomut a reușit să ia, anul acesta, bacalaureatul. 'Atât timp cât limbajul mimico-gestual nu este recunoscut prin lege, clar, ca limbă oficială și limba lor maternă, nu vom reuși să ieșim din impasul în care se află această comunitate', spune Adriana Săftoiu, deputat PNL, inițiatora a proiectului prin care se dorește recunoașterea oficială a limbajului mimico-gestual.

Adriana Săftoiu (foto) a vorbit cu elevii este doar faptului că aceste persoane au o limbă proprie, diferită de limba română.

Parlamentarul arată că elevii au dificultăți în a-și finaliza studiile. Și, fără diplomă, pierd inclusiv șansa la o viață mai bună și la integrare socială, în condițiile în care unii ar putea să meargă inclusiv mai departe, la facultate.

Elevii surdomuți au venit în Parlament pentru a-și prezenta nemulțumirile și greutățile cu care se confruntă în sistemul educațional. Iar exemplul dat de aceștia arată cinismul funcționarilor din Ministerul Educației.

'Elevii surzi trebuie să scrie un eseu în limba română despre «foșnetul frunzelor». Despre foșnet! (..) Acești copii învață în Limbajul Semnelor Românești (un limbaj care nu este, din păcate, unitar, adeseori depășit, fără reprezentare pentru anumite cuvinte) și li se cere să promoveze examenele, în scris, în limba română. O aberație, o nesimțire', spune Săftoiu, care arată că Ministerul Educației le cere acestor elevi să trateze aceleași subiecte, în scris, la fel ca auzitorii.

'Nu îmi dau seama dacă e prostie, rea voință, indiferență sau dispreț', mai spune aceasta. Săftoiu afirmă că situația s-a schimbat după ce autoritățile au modificat modul în care acești elevi dau examenele. Înainte, aceștia dădeau un examen oral, care era punctat cu notă și care îi ajuta la media finală. Acum, acest test este punctat cu ADMIS sau RESPINS, iar lucrarea scrisă nu ține cont de faptul că, în limbajul lor, aceștia se exprimă altfel și, pentru noi, poate părea că este greșit.

Manuale care nu au mai fost schimbate din 1993 și nu e singura problemă cu care se confruntă acești copii. Manualele după care învață sunt din 1993, iar profesorii care învață în aceste școli speciale, mulți dintre ei, nu stăpânesc limbajul semnelor, astfel că predau cu ajutorul unor fișe.

Nici statisticile nu sunt la zi, în privința acestor elevi. Potrivit reprezentanților acestora, în 2012-2013 erau aproximativ 2.000 de elevi, de la clasa I și până la clasa a XII-a.

Acestora li se adaugă acei elevi care aleg să studieze în învățământul de masă.

300.000 de români trăiesc zilnic cu neputința de a se exprima și de a fi înțeleși 300.000 de români surdomuți trăiesc, zilnic, frustrarea de a nu se putea integra într-o societate care nu înțelege. Fie că vorbim de plata taxelor sau de a cere ajutorul unei instituții a statului, aceștia se lovesc tot timpul de zidul tăcerii.

Asta, în timp ce Finlanda și Austria sunt două țări europene care au recunoscut prin Constituție limbajul mimico-gestual.

Super-școala din comuna unde toți copiii ajung la liceu

O unitate școlară din județul Botoșani sparge toate tiparele învățământului românesc din mediul rural. Elevii de gimnaziu n-au medii mai mici de 8.00, iar cei din școala primară sunt campioni la concursuri și olimpiade

Cosmin Zamfirache
cosmin.zamfirache@adevarul.ro

Invățământul din mediul rural românesc este de multe ori un exemplu de contraperformanță în educație. La țară băntuie repetenția, abandonul școlar sau lipsa de interes a părinților pentru educația propriilor copii. Școlile sunt în mare parte neprimitoare, uneori insalubre și un motiv în plus pentru copiii de țărani să rămână la munca în gospodărie.

Cu toate acestea, în județul Botoșani există o școală rurală care sparge toate tiparele sinistre. Este vorba despre Școala Gimnazială „Dimitrie Pompeiu” din comuna Broscăuți. În localitate, educația copiilor s-a transformat în prioritate locală. Este una dintre cele mai performante școli rurale din România, cu performanțe deosebite ale elevilor atât la evaluările naționale, cât și la diferite concursuri. „La Broscăuți, educația copiilor a devenit un cult. Aici toată lumea știe clar că, pentru viitorul celor mici, trebuie învățatură”, spune Iuliana Apostol, directoarea Școlii „Dimitrie Pompeiu”.

Elevi cu medii de peste 9.90

Școala are o clădire îngrijită, cu două etaje, unde învață peste 200 de elevi, de la clasa pregătitoare și până la finalul ciclului gimnazial. Toți sunt copiii localnicilor din comună. În mare parte fii și fiice de agricultori și simpli slujbași. O parte au un părinte plecat în străinătate la muncă. Cu toate acestea, elevii sunt silitori și foarte puțini au medii generale mai mici de 8.00. La o clasă de a VI-a, de exemplu, din cei 20 de elevi, 11 au burse de merit, cu medii de peste 9.90. „Sunt elevi foar-



Elevii de la Broscăuți sunt mereu atenți la ore și se evidențiază la concursuri școlare

“

Au fost, de-a lungul timpului, doar trei cazuri de copii care, după clasa a VIII-a, au făcut pauză un an, dar tot au ajuns după aceea la liceu. În rest, toți absolvenții ajung și termină măcar liceul.

Iuliana Apostol

Directoarea Școlii „Dimitrie Pompeiu”

te bine pregătiți. Părinții lor sunt implicați și țin o relație strânsă cu școala. Copiii sunt foarte silitori și mai ales cu foarte mult bun-simț. Acest lucru contează foarte mult. Sunt receptivi și dormici să învețe”, spune Cristian Miron, profesor de engleză și diriginte la școala din Broscăuți. Niciunul dintre acești elevi nu face pregătire suplimentară. Printre cei mai bune elevi din școală se numără Isabela Tremur și Denisa Mihalache. Ambele au peste media generală de peste 9.90 și sunt colege de bancă. „Nu trebuie decât să fii atent la ore, la ce se predă, să-ți faci temele și să-ți plăcă să înveți. Să faci lucrurile astea cu plăcere. Atât”, spune Isabela Tremur. La clasele primare, rezultatele sunt la

fel de bune, majoritatea școlărilor având calificativul „Foarte Bine” pe linie.

Promovabilitate de 100% doi ani la rând

Performanțele elevilor se văd și la Evaluarea Națională. Doi ani consecutiv, la școala din Broscăuți promovabilitatea a fost de 100%. „De-a lungul anilor, promovabilitatea a fost mereu peste 93%. Am avut doi ani școlari cu 100% promovabilitate, adică 2015-2016 și 2016-2017”, adaugă directorul școlii. Chiar și atunci când promovabilitatea la nivel județean a fost scăzută, școala din Broscăuți a reușit să rămână în top. În 2018, când județul a avut un procentaj de 69,3% al mediilor peste 5,00, școala din Broscăuți a înregistrat un procent de 89,5%. Școala din Broscăuți nu se confruntă cu absenteismul școlar, iar toți elevii care termină cursurile gimnaziale ajung să facă și liceul. „Au fost de-a lungul timpului doar trei cazuri de copii care, după clasa a VIII-a, au făcut pauză un an, dar tot au ajuns după aceea la liceu. În rest, toți absolvenții ajung și termină măcar liceul”, spune Iuliana Apostol.

„Încercăm să-i atragem pe copii la școală”

Unul dintre secretele succesului școlii din Broscăuți este investiția masivă în infrastructură și strategii educaționale. În primul rând, este una dintre puținele școli de la țară care primește autorizație sanitară de funcționare fără probleme și totodată îndeplinește condițiile impuse de JSU. „Am încercat să transformăm școala într-un loc primitor. Elevul trebuie să se simtă bine aici. Avem centrală termică performantă. Am făcut reparații. Copiii trebuie să se bucure de căldură și de con-

diții pentru a învăța. Avem materiale didactice și profesori calificați. Nu avem niciun necalificat. Ținta noastră a fost performanța. Am desfășurat parteneriate educaționale, cursuri, formare profesională, tot ce a ținut de noi să putem transforma școala într-un mediu propice pentru educație. Și cred că am reușit acest lucru”, explică directorul școlii. Copiii sunt încurajați să învețe și să participe la concursuri școlare încă din clasele primare. „Orice concurs îți dă posibilitatea să câștigi sau să pierzi. Indiferent de rezultat, ești un învingător. Pentru că ei câștigă experiență, cunosc copii din alte locuri, își îmbogățesc orizonturile”, spune învățătoarea Marinela Ciucur. În fiecare clasă de ciclu primar există cel puțin zece copii care au obținut premii la concursuri școlare, la matematică, științe ale naturii sau la diferite competiții sportive.

„Prefer să-mi pun copilul să citească”

O altă componentă esențială a succesului de la școala din Broscăuți este schimbarea mentalității părinților. „Sunt o nouă generație care vrea să-și educe cum trebuie copiii. Eu prefer să-mi pun copilul să citească decât să mă ajute la gospodărie. Că așa se va învăța. Așa va face și el cu copiii lui. Va ști să-și pună să învețe, că este important. Dacă părinții nu înțeleg să-și ajute copiii, să-i îndemne la învățatură, atunci degeaba să străduie învățătorii”, spune Erica Serdocz, mamă a doi copii, care învață la școala din Broscăuți. „Avem noroc că părinții se implică mult în educația copiilor. Chiar și în cazul familiilor care pleacă în străinătate, măcar un părinte rămâne acasă, nu-i lasă doar în grija bunicii”, spune Iuliana Apostol. ●